
**Zespół Szkół Ekonomicznych i Technicznych
im. Stanisława Staszica
w Słupsku**

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY**

Uzyskał pozytywną opinię Rady Pedagogicznej
w dniu 28 sierpnia 2017 roku

Słupsk 2017

Wszędzie tam, gdzie ustanowiono rzeczywiste relacje osobowe między
nauczycielem a uczniami
i ich rodzicami, wszędzie tam JUŻ dokonuje się profilaktyka oraz
wychowanie i kształcenie.
Bo PROGRAM, jako wytwór nic nie załatwi,
nie zapewni. Tylko żywe osoby chronią, uczą, wspomagają.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. PODSTAWA PRAWNA ORAZ ANALIZA DOTYCHCZASOWYCH DZIAŁAŃ SZKOŁY	3
II. ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU	5
III. CELE PROGRAMU A MISJA I WIZJA SZKOŁY	6
IV. SYLWETKA ABSOLWENTA	7
V. CEREMONIAŁ I TRADYCJE SZKOLNE	8
ZAŁĄCZNIK 1 ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE NA ROK SZKOLNY	11
ZAŁĄCZNIK 2 EWALUACJA PROGRAMU.....	19
ZAŁĄCZNIK 3 PROPOZYCJA TEMATÓW GODZIN DO DYSPOZYCJI WYCHOWAWCY KLASY	21

WSTĘP

Program Wychowawczo - Profilaktyczny ZSEiT dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego, obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym, a także treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. Treści i działania o charakterze wychowawczym są formułowane z uwzględnieniem definicji wychowania określonej w ustawie „Prawo oświatowe”, według której jest ono wspieraniem dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacnianym i uzupełnianym przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Przy czym przyjmuje się, że profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły oraz Szkolny Zestaw Programów Nauczania tworzą spójną całość i uwzględniają wymagania opisane w podstawie programowej.

Obok zadań wychowawczych i profilaktycznych w szkole realizowane są również działania opiekuńcze odpowiednio do istniejących potrzeb.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły powstał po konsultacjach z przedstawicielem Rady Rodziców, członkami Samorządu Uczniowskiego, Rady Pedagogicznej, z pielęgniarką szkolną. Został uchwalony przez Radę Rodziców, Samorząd Uczniowski i Radę Pedagogiczną.

I. PODSTAWA PRAWNA ORAZ ANALIZA DOTYCHCZASOWYCH DZIAŁAŃ SZKOŁY

Program Wychowawczo - Profilaktyczny powstał w oparciu o aktualne przepisy prawa (nie tylko oświatowego), potrzeby rozwojowe uczniów i oczekiwania rodziców oraz potrzeby nauczycieli w zakresie pracy opiekuńczej, wychowawczej i profilaktycznej. Napisanie Programu było poprzedzone analizą sytuacji wychowawczej szkoły, sukcesów i porażek, metod wychowawczych stosowanych przez pracowników szkoły, określeniem potrzeb i oczekiwań uczniów, ich rodziców oraz nauczycieli. Pomocne w tym było przeprowadzenie badań dotyczących następujących zagadnień:

1. systemu wartości młodzieży,
2. potrzeb i oczekiwań uczniów, rodziców i nauczycieli w zakresie pracy wychowawczej,
3. doświadczeń młodzieży w zakresie zażywania narkotyków i innych środków odurzających, picia alkoholu i palenia papierosów (w szkole i poza nią),
4. sytuacji zagrożeń w szkole,
5. opinii młodzieży na temat działań profilaktycznych prowadzonych przez szkołę,
6. wpływu pracy zarobkowej uczniów na ich sytuację szkolną,
7. na podstawie dokonywanych po każdym semestrze analiz dotyczących sytuacji wychowawczej w szkole.

Realizowane dotychczas działania przynoszą dobre efekty, młodzież jest zintegrowana, uczniowie inicjują i realizują liczne przedsięwzięcia ogólnoszkolne, dzięki czemu rozwijają swoje zainteresowania i talenty. Atmosfera w szkole jest oceniana wysoko, uczniowie doceniają jakość relacji między sobą i nauczycielami, dobrze się czują w szkole. Przypadki nieodpowiednich lub ryzykownych zachowań na terenie szkoły są sporadyczne i zakończone interwencją pedagogiczną, uczniowie z poważnymi problemami otrzymują pomoc psychologiczno-pedagogiczną.

Realizowany dotychczas Program Wychowawczy oraz Szkolny Program Profilaktyczny były spójne i nie rozdzielały tych dwóch sfer oddziaływań. Programy koncentrowały się na wspieraniu ucznia w jego rozwoju, pobudzaniu do aktywności w różnych obszarach życia.

Przy opracowaniu Programu Wychowawczo - Profilaktycznego Szkoły uwzględniono obowiązujące akty prawne, w szczególności:

1. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) - art. 26, art. 84 ust. 2 pkt 1 i ust. 3.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz.977, z 2014r. poz. 803 oraz z 2016 r. poz.895).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860).
5. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.
6. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z 10 grudnia 1948 r.
7. Deklaracja Praw Dziecka z 1959 r.
8. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. z późniejszymi zmianami.
9. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 marca 2011 r. w sprawie Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016 (Dz. U. Nr 78, poz. 428).
10. Uchwała Rady Ministrów z dn. 22 marca 2011 w sprawie Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015.
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy szkół publicznych.
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży

niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

Przy tworzeniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły uwzględniono również Koncepcję Pracy Szkoły oraz Statut Szkoły.

I. ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły przewidziano do realizacji we wszystkich typach szkół tworzących Zespół Szkół Ekonomicznych i Technicznych. Jego adresatem są więc wszyscy uczniowie, ich rodzice (w pierwszym rzędzie odpowiedzialni za wychowanie swego dziecka) oraz nauczyciele, którzy jednocześnie pełnią rolę współrealizatorów tego programu. Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest programem długoterminowym i będzie wzbogacany dodatkowymi zadaniami i formami oddziaływań zgodnymi z aktualnymi potrzebami szkoły. Realizacja szczegółowych zadań szkoły w tym zakresie, będzie więc uwzględniana w planie pracy szkoły na dany rok, jak i jej poszczególnych pracowników, struktur (wychowawcy klas, nauczyciele poszczególnych przedmiotów, pedagodzy szkolni, pielęgniarka, bibliotekarze, Samorząd Uczniowski, pracownicy administracji i obsługi).

Nauczanie, wychowanie, profilaktyka to procesy nierozdzielnie ze sobą związane, to nieustający proces komunikacji. Program zakłada, zatem zaangażowanie wszystkich pracowników szkoły w jego realizację - pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych. Przyjmuje się bowiem, że młodzież wychowuje i chroni OSOBA, a nie program „sam w sobie”. Człowiek uczy się jedynie w relacjach z osobami – uczymy „całego” ucznia, „całym” sobą.

Należy nadmienić, że działania szkoły są zgodne z opracowaną wcześniej „Strategią działań wychowawczych, zapobiegawczych oraz interwencyjnych wobec młodzieży zagrożonej uzależnieniem”. Zawiera ona m.in.:

1. Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży przestępczością i demoralizacją, a w szczególności – narkomanią, alkoholizmem, prostytutką.
2. Postępowanie uczniów w celu uniknięcia przestępstwa.

Wytaczają one algorytmy postępowania nauczycieli w następujących sytuacjach:

1. przebywanie osób obcych na terenie szkoły
2. zapewnienia bezpieczeństwa uczniom w czasie trwania „okienek”
3. gdy uczeń stał się ofiarą lub sprawcą czynu karalnego
4. kradzieży, wymuszeń, agresji
5. gdy uczeń jest pod wpływem alkoholu lub środków odurzających
6. gdy podejrzewa się, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki lub gdy nauczyciel znajdzie na terenie szkoły substancję, mogącą nim być.

Szczegółowe zadania do realizacji w roku szkolnym 2017/2018 zawarte są w Planie Pracy Szkoły, planach pracy poszczególnych klas, planie pracy pedagogów szkolnych, Komisji Przedmiotowych, Samorządu Uczniowskiego, biblioteki, pielęgniarki szkolnej.

Pracownicy niepedagogiczni realizują działalność wychowawczą – profilaktyczną poprzez swoją codzienną pracę, kontakt z uczniami, rodzicami i nauczycielami.

W/w zadania realizowane będą przy współpracy środowiska lokalnego oraz następujących instytucji i osób:

1. pracodawcy naszych uczniów (ZUS, OBI, Bank Zachodni WBK)
2. Urząd Miejski w Słupsku
3. Starostwo Powiatowe
4. Centrum Planowania Kariery Zawodowej
5. Fundacja Polsko - Niemiecka Wymiana Młodzieży
6. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
7. Akademia Pomorska w Słupsku
8. współpraca z sądem, kuratorami, policją
9. Pełnomocnik Prezydenta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
10. SANEPID w Słupsku
11. Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii
12. Przychodnia Rejonowa przy ul. Westerplatte 1
13. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, gminne ośrodki opieki społecznej
14. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
15. placówki socjalizacyjne
16. współpraca z placówkami prowadzącymi działalność charytatywną (CARITAS, Bank Żywności, fundacje)
17. Teatr RONDO
18. MCK, MDK
19. Miejska Biblioteka Publiczna w Słupsku
20. pracodawcy uczniów
21. gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne.

Uwzględniając powyższe założenia określono misję i wizję szkoły, sylwetkę absolwenta oraz szczegółowe zadania do realizacji.

II. CELE PROGRAMU A MISJA I WIZJA SZKOŁY

Celem naszej pracy dydaktycznej, wychowawczej i profilaktycznej jest dostarczenie uczniowi informacji, wiedzy i umiejętności, a także opieki, wzorców, wartości i przekonań.

Chcemy, aby szkoła stała się inwestycją w teraźniejszość ucznia – aby coraz lepiej rozumiał świat, innych i siebie samego. To inwestycja w jego rozwój (intelektualny, emocjonalny, społeczny i duchowy) i umożliwienie mu samorealizacji zgodnie z jego potrzebami i możliwościami, czy potencjałem.

Chcemy, aby szkoła stała się także inwestycją w przyszłość ucznia, czyli w tę czasoprzestrzeń, gdzie uczeń spędzi swoje życie jako dorosły, samodzielny człowiek, realizujący swoje marzenia, pielęgnujący wartości rodzinne, umiejący odnaleźć się na rynku pracy. Celem naszym jest przygotowanie młodzieży do uczenia się przez całe życie oraz przystosowanie się do dynamicznie zmieniającego się świata: wyposażanie w umiejętności,

które pozwolą uczniom funkcjonować w harmonii z najbliższym otoczeniem, społeczeństwem i przyrodą oraz zdobywać dalszą wiedzę, samodzielnie myśleć, a także organizować własną pracę i czas wolny.

Celem i zadaniem jest zapoznanie uczniów z dziedzictwem kulturowym, kształtowanie postaw patriotycznych, przedsiębiorczych i samorządności. Przygotowanie uczniów do rozpoznawania właściwych wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości. Przede wszystkim ukształtowanie ucznia tolerancyjnego, szanującego uczucia religijne, wrażliwego, zaangażowanego w budowanie szczęścia własnego i innych, znającego i stosującego normy współżycia społecznego, ukierunkowanego na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie, szanującego życie we wszelkich jego przejawach. Ważne jest również kształtowanie umiejętności odpowiedzialności za siebie i innych oraz godzenia dobra własnego z dobrem innych, wolności własnej z wolnością innych.

Tak sformułowanym celom Programu Wychowawczo-Profilaktycznego służą określone formy pracy:

1. praca zbiorowa,
2. praca w grupach,
3. praca indywidualna z uczniem i jego rodzicami.

Przykładowe metody i techniki stosowane w celu realizacji zadań: projekty edukacyjne, gry i zabawy, scenki rodzajowe, teatr, konkursy, debaty, dyskusje, warsztaty, wycieczki tematyczne i turystyczne – krajoznawcze, twórczość artystyczna, wykład, projekcje filmów, stosowanie technologii informacyjnej i komunikacyjnej.

III. SYLWETKA ABSOLWENTA

Podstawowe cele i wartości przyjęte do realizacji w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym stanowią podstawę dla stworzenia sylwetki absolwenta szkoły – czyli obrazu osoby kończącej szkołę, do którego osiągnięcia dążą wspólne oddziaływania rodziców/opiekunów prawnych i pracowników szkoły.

Absolwent naszej szkoły jest:

1. przygotowany do dalszej nauki i życia – otwarty na zmiany, ma określone cele życiowe i zawodowe, wie co chce osiągnąć i jak zrealizować swoje plany i marzenia, konsekwentny, potrafi przewidzieć skutki swoich działań, jest zaangażowany w budowanie szczęścia własnego i innych osób, pozytywnie patrzy na otaczający go świat, siebie i innych, ma poczucie własnej tożsamości narodowej i jest gotowy do jej dalszego rozwoju,
2. hołdujący wartościom narodowym, patriotycznym i obywatelskim – działa na rzecz ojczyzny i środowiska lokalnego, szanuje symbole i miejsca pamięci narodowej, pielęgnuje tradycje, kulturę i język ojczysty,
3. odpowiedzialny – gotowy ponieść konsekwencje swoich czynów, nie boi się odpowiedzialności za innych oraz za efekty pracy grupowej, jeżeli istnieje taka potrzeba potrafi zwrócić się o pomoc, przestrzega tajemnicy zawodowej i tajemnicy powiernictwa,

4. uczciwy – przestrzega prawa, dotrzymuje słowa, szanuje wartości życia, godność ludzką, wolność i prawdomówność,
5. ciekawy świata – dąży do wzbogacania swojej wiedzy i umiejętności, korzysta z różnych źródeł informacji,
6. twórczy – cechuje go kreatywność w rozwiązywaniu problemów, ma jasno sprecyzowane zainteresowania, które stale rozwija,
7. tolerancyjny – rozumie świat i ludzi, szanuje odmienne poglądy, upodobania i wierzenia, w każdym człowieku stara się dostrzegać dobre cechy, bez względu na status materialny czy narodowość, jest wyrozumiały i życzliwy, potrafi godzić dobro własne z dobrem innych, wolność własną z wolnością innych,
8. wrażliwy – posiada zdolność dostrzegania i przeżywania wszelkiego rodzaju piękna w tym przyrody, sztuki: muzycznej, plastycznej, teatralnej,
9. kulturalny – potrafi właściwie zachować się w każdej sytuacji, jest elokwentny, respektuje ogólnie obowiązujące normy i zasady moralne, jest uprzejmy, pomaga potrzebującym, dba o dobro innych,
10. asertywny – umiejętnie wyraża oraz przyjmuje opinie, krytykę, pochwały i oceny, właściwie wyraża emocje, szanuje zdanie innych, potrafi bronić własnych praw, dba o swoje potrzeby, potrafi odmawiać nie raniąc innych, jest świadomy swoich mocnych i słabych stron.

Absolwent naszej szkoły potrafi:

1. samodzielnie myśleć
2. radzić sobie ze stresem
3. współpracować w grupie
4. organizować własną pracę i czas wolny
5. rozpoznawać właściwe wartości moralne
6. dokonywać wyborów i hierarchizacji wartości
7. posługiwać się językami obcymi
8. stosować technologię komunikacyjną i informacyjną
9. negocjować warunki porozumień
10. cieszyć się z sukcesów i akceptować porażki
11. nawiązywać i rozwijać właściwe relacje interpersonalne
12. szanować symbole, wartości narodowe i religijne.

IV. CEREMONIAŁ I TRADYCJE SZKOLNE

Ceremoniał, święta i uroczystości, będąc niejako „pamięcią kultury”, stanowią odwołanie do wielowiekowej tradycji człowieka, są ważne dla poczucia tożsamości, przez co stwarzają nieograniczone możliwości wychowawcze.

Założenia Programu Wychowawczo-Profilaktycznego ZSEiT uwzględniają ich doniosłą rolę „wykorzystując” do kształtowania postaw (m.in. tolerancji), umiejętności (np. pracy

w zespole), integracji środowiska (także lokalnego), rozbudzania zainteresowań (m.in. kulturą, tradycją), odkrywania nowych możliwości, itp.

Ceremoniał jest ważnym elementem szkolnego Programu. Nawiązuje do tradycji szkoły, a także wzbogaca treści służące kształtowaniu emocjonalnego stosunku uczniów do symboli narodowych oraz Ojczyzny.

Zespół Szkół Ekonomicznych i Technicznych im. Stanisława Staszica w Słupsku poprzez swoją tradycję i ceremoniał, uczy poszanowania symboli i dziedzictwa kulturowego takich jak:

1. godło państwowe
2. flaga państwowa
3. sztandar szkoły.

Poczet sztandarowy bierze udział w najważniejszych wydarzeniach tworzących ceremoniał szkolny:

1. inauguracja roku szkolnego
2. ślubowanie klas pierwszych
3. uroczyste zakończenie roku szkolnego
4. uroczystości miejskie, regionalne i państwowe.

Wiele lat funkcjonowania szkoły, to mnóstwo okazji do podejmowania rozmaitych inicjatyw, wdrażania w życie ciekawych pomysłów, organizowanie różnorodnych imprez, tworzących niepowtarzalny klimat szkoły. Wiele z nich wpisało się w kalendarz naszej szkoły już jako tradycje:

1. zapoznanie uczniów z historią i patronem szkoły – lekcje tematyczne, konkursy, wystawy,
2. Święto Szkoły i jej jubileusze,
3. przyznawanie nagród STASZICE,
4. święta państwowe (np. Święto Odzyskania Niepodległości, 3 Maja),
5. kalendarzowe (np. Walentynki, Dzień Bezpiecznego Internetu),
6. wigilie klasowe i świąteczne spotkania klasowe,
7. jasełka,
8. bal studniówkowy,
9. Mikołajkowy Konkurs „Mam talent”,
10. Bieg Wiosenny „Biegamy z Ekonomikiem”,
11. Słupska Wiosna Literacka,
12. festyny i pikniki szkolne, lokalne.

ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE NA ROK SZKOLNY 2017/2018

Priorytety Programu w roku szkolnym 2017/2018 wynikają z koncepcji pracy i funkcjonowania ZSEiT na lata 2017 – 2022 i Priorytetów MEN, określających podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa.

W roku szkolnym 2017/2018 należą do nich:

1. Przygotowanie młodzieży do pracy i życia w świecie, rozwijanie ich pasji i zainteresowań.
2. Edukacja obywatelska i demokratyczna. Proces wychowawczy ukierunkowany na wartości i podejmowanie działań związanych z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej, formami upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi.
3. Promowanie uczestnictwa w kulturze.
4. Działania promujące zdrowy styl życia.
5. Bezpieczeństwo w Internecie. Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych.
6. Wprowadzanie doradztwa zawodowego do szkół i placówek.
7. Wzmacnianie wychowawczej roli szkoły.

Zadania do realizacji wynikają z celu ogólnego, jakim jest wspieranie uczniów w osiągnięciu pełnej dojrzałości w czterech podstawowych sferach: fizycznej, psychicznej (w tym m.in. emocjonalnej i intelektualnej), społecznej i duchowej. Dojrzałość fizyczną rozumie się jako prowadzenie zdrowego stylu życia, dojrzałość psychiczną – jako ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat, dojrzałość społeczną – jako konstruktywne pełnienie ról społecznych, a dojrzałość duchową – jako posiadanie konstruktywnego systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka.

Przedstawiony poniżej system działań wychowawczo-profilaktycznych uwzględnia potrzeby i stan zasobów szkoły, a sposób realizacji wskazanych celów jest często wspólny dla wszystkich wymienionych wyżej sfer.

Zadania uwzględnią również następujące problemy wynikające ze zmian zachodzących we współczesnym świecie zauważalnych w najbliższym otoczeniu ucznia (szkoła, rodzina, rówieśnicy, środowisko lokalne) i wynikających z przeprowadzonych obserwacji i badań własnych:

1. funkcjonowanie uczniów w rodzinach dysfunkcyjnych,
2. wpływ pracy zarobkowej uczniów na ich sytuację szkolną,
3. zagrożenie alkoholem, narkotykami, substancjami psychoaktywnymi w szczególności dopalaczami, palenie papierosów i e-papierosów,
4. różne formy agresji i przemocy,
5. cyberprzemoc, stalking, niewłaściwe wykorzystywanie Internetu, (nieposzanowanie godności osobistej innych ludzi; życie nierealnym, wirtualnym światem; brak

- przewidywania konsekwencji za działanie w cyberprzestrzeni); ochrona wizerunku i danych osobowych; uzależnienie od Internetu (tu: wszelkie urządzenia komunikacyjne),
6. niska kultura słowa, zachowania niezgodne z normami społecznymi, trudności z przestrzeganiem dyscypliny, wchodzenie w konflikt z prawem,
  7. problemy natury psychicznej, jak: zaburzenia nastroju, depresje, próby samobójcze, zaburzenia jedzenia, nerwice,
  8. brak motywacji do nauki, niskie potrzeby edukacyjne, wagary,
  9. niewłaściwe motywy podejmowania życia seksualnego, wczesne rodzicielstwo.

Harmonogram realizacji zadań

miesiąc	zadania	sfera rozwoju ucznia	odpowiedzialny
wziesień 2017	Inauguracja roku szkolnego 2017/2018:	społeczna, duchowa psychiczna,	R. Cierniak
	Zajęcia integracyjne dla uczniów klas I (w ramach programu „Pierwszoklasista):	społeczna, psychiczna	pedagodzy szkolni
	Rozdanie ulotek - przewodników po szkole uczniom klas pierwszym (w ramach programu „Pierwszoklasista):	społeczna, fizyczna psychiczna,	opiekun Samorządu Uczniowskiego, wychowawcy klas, pedagodzy
	Przypomnienie kadrze pedagogicznej obowiązujących „Procedur postępowania w sytuacjach szczególnych zagrożeń”; wywieszenie dokumentu w pokoju nauczycielskim:	fizyczna, społeczna	dyrekcja, pedagodzy szkolni
	Przypomnienie młodzieży starszej, a zapoznanie pierwszoklasistów z w/w procedurami w części ich dotyczącej:	społeczna, fizyczna	wychowawcy klas
	Przeprowadzenie wśród uczniów ankiety, według skonstruowanego wzoru, która posłuży wychowawcom klas do „wstępnego” poznania sytuacji rodzinnej, osobistej (w ramach programu „Pierwszoklasista):	fizyczna, społeczna	wychowawcy klas przy wsparciu pedagogów szkolnych
	Akcja Sprzątanie Świata:	społeczna, fizyczna	A. Głodowska
październik 2017	Ślubowanie uczniów klas I	społeczna, duchowa psychiczna,	M. Rój – Krupińska
	Zapoznanie uczniów z historią i patronem szkoły – lekcje tematyczne, konkursy, wystawy	społeczna, duchowa psychiczna (emocjonalna),	wychowawcy klas
	Omówienie, na Radzie Pedagogicznej, sytuacji wychowawczej w klasach pierwszych: sytuacja rodzinna i materialna uczniów, stan zdrowia, dysfunkcje, trudności wychowawcze oraz inne informacje o pierwszoklasistach	społeczna, fizyczna psychiczna,	dyrekcja, wychowawcy klas, pedagodzy, pielęgniarka szkolna, nauczyciele ucący w klasach I

	Piknik Edukacyjny: a) Kampania „Słupsk dla Prawa Człowieka” b) Akcja charytatywna na rzecz uczniów ZSEiT znajdujących się w trudnej sytuacji:	społeczna, duchowa psychiczna, fizyczna,	E. Urban
	Kampania „Słupsk dla Prawa Człowieka” – Wystawa dotycząca zjawiska ubóstwa na świecie:	społeczna, duchowa psychiczna, fizyczna,	A. Marzec
	Spektakl „Kopciuszek”:	społeczna, psychiczna	T. Stempkowski, M. Mojsiuk
	Konkurs Plastyczny „Jan Paweł II na Polskiej ziemi”:	społeczna, duchowa psychiczna	E. Urban
listopad 2017	Organizacja Roczniczy Odzyskania Niepodległości:	społeczna, duchowa psychiczna	T. Stempkowski.
	Spotkanie rodziców uczniów klas I ze specjalistą terapii uzależnień, panią A. Ciechanowską „Jak ustrzec młodzież przed narkotykami?” (podczas dnia otwartej szkoły)	fizyczna, społeczna, psychiczna, duchowa	pedagodzy szkolni, dyrekcja
	Obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia Tytoniu	fizyczna, społeczna, psychiczna, duchowa	pedagodzy szkolni, pielęgniarka szkolna
	Zorganizowanie szkolnego Konkursu Wiedzy o AIDS	fizyczna, społeczna, psychiczna, duchowa	K. Byczkowska, pielęgniarka szkolna
	Szkolny konkurs językowy „Potyczki językowe ekonomia”	społeczna, duchowa psychiczna,	J. Aleksandrowicz, A. Pawłowska
	Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej	-społeczna, psychiczna, duchowa	A. Jachurska
	Olimpiada Wiedzy i Umiejętności Handlowo – Menedżerskich	społeczna, duchowa psychiczna,	A. Adamowicz, U. Bogdanowicz
	Olimpiada o Ubezpieczeniach Społecznych	społeczna, duchowa psychiczna,	E. Buca, J. Gumienna
	Wojewódzki konkurs o prawach konsumenta „ABC konsumenta”	społeczna, duchowa psychiczna,	U. Bogdanowicz, K. Rydzewska
	grudzień 2017	Kampania „Słupsk dla Prawa Człowieka” – debata szkolna dotycząca Praw Człowieka	społeczna, duchowa psychiczna
Wigilie klasowe		społeczna, duchowa psychiczna,	wychowawcy klas
Konkurs Matematyczny „Archimedes”		społeczna, duchowa psychiczna	E. Szwochertowska, A. Płaszczyk
Olimpiada Przedsiębiorczości		społeczna, duchowa psychiczna	U. Bogdanowicz
Jasełka szkolne		społeczna, duchowa psychiczna	E. Urban, M. Mojsiuk
Mikołajkowe potyczki klasowe		społeczna, psychiczna	opiekun Samorządu Uczniowskiego

styczeń 2018	Udział w akcji „Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy”	społeczna, duchowa psychiczna,	opiekun Samorządu Uczniowskiego
	„Zachowania ryzykowne w świetle prawa” – zajęcia z kuratorem zawodowym; termin zostanie dostosowany do terminarza prowadzącego zajęcia; uczestniczą klasy I”	fizyczna, społeczna, psychiczna, duchowa	pedagodzy szkolni
luty 2018	Dzień Bezpiecznego Internetu	fizyczna, społeczna, psychiczna, duchowa	pedagodzy szkolni
	Święto Szkoły	społeczna, duchowa psychiczna,	opiekunowie S.U.
	Bal studniówkowy	społeczna, psychiczna	E. Szwochertowska, B. Miedziewska
marzec 2018	Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych	społeczna, duchowa psychiczna	T. Stempkowski
	Festiwal Zawodów	społeczna, duchowa psychiczna,	K. Byczkowska, Zespół Przedmiotów Zawodowych
	Pomorski Konkurs Wiedzy o Podatkach	społeczna, duchowa psychiczna,	K. Rydzewska
	Konkurs językowy „Pokaż nam język”:	społeczna, duchowa psychiczna,	J. Aleksandrowicz, B. Miedziewska
	Szkolny konkurs poetycki	społeczna, duchowa psychiczna,	M. Rój-Krupińska
	Ogólnopolski konkurs statystyczny	społeczna, duchowa psychiczna,	A. Jachurska
	Szkolny konkurs „Alchemik”	społeczna, duchowa psychiczna,	nauczyciel chemii
	Global Money Week	społeczna, psychiczna	A. Adamowicz
kwiecień 2018	Światowy Dzień Zdrowia	fizyczna, duchowa społeczna, psychiczna,	pedagodzy szkolni, pielęgniarka szkolna
	IV Bieg Wiosenny „Biegamy z Ekonomikiem”	społeczna, fizyczna, psychiczna, duchowa	A. Symonowicz
	Uroczyste zakończenie roku szkolnego dla maturzystów	społeczna, duchowa psychiczna,	A. Pawłowska
maj 2018	Obchody Dnia Godności i Walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych	społeczna, psychiczna, fizyczna, duchowa	pedagodzy szkolni
	Spotkanie z pracownikami KMP w Słupsku „Bądź świadomym użytkownikiem ruchu drogowego” – termin uzależniony od prowadzącego; klasy I	fizyczna, duchowa społeczna, psychiczna,	pedagodzy szkolni, pielęgniarka szkolna

czerwiec 2018	Gazetka Szkolna dotycząca praw dziecka i człowieka	społeczna, psychiczna	A. Marzec
	Przyznawanie tradycyjnych nagród STASZICE	społeczna, duchowa, psychiczna,	członkowie Kapituły, Samorząd Uczniowski
	Uroczyste zakończenie zajęć dydaktyczno – wychowawczych	społeczna, psychiczna, duchowa	III ZSZ Urszula Bogdanowicz pozostałe klasy - Joanna Aleksandrowicz
Zadania realizowane przez cały rok szkolny			
Realizacja w/w celów na godzinach do dyspozycji wychowawców klas		społeczna, psychiczna, fizyczna, duchowa	wychowawcy klas
Realizacja w/w celów podczas nauczania poszczególnych przedmiotów zgodnie z podstawą programową (treści zawarte w Szkolnym Zestawie Programów Nauczania)		społeczna, psychiczna, fizyczna, duchowa	nauczyciele poszczególnych przedmiotów
Wycieczki i biwaki szkolne (integracyjne, rozwijające umiejętności zawodowe)		społeczna, psychiczna, fizyczna	wychowawcy klas, nauczyciele poszczególnych przedmiotów
Wyjścia klasowe, szkolne do placówek kultury (teatr, kino, galerie artystyczne)		duchowa, społeczna, psychiczna	wychowawcy klas
Zorganizowanie różnych form pomocy psychologicznej – pedagogicznej dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych:		fizyczna, społeczna, psychiczna	wychowawcy, pedagodzy szkolni
Przekazywanie rodzicom oraz uczniom informacji o instytucjach pomocowych, wywieszanie takich spisów (adresy, telefony) w miejscu ogólnie dostępnym w szkole, podczas wywiadówek, w indywidualnych rozmowach		fizyczna, społeczna, psychiczna	pedagodzy szkolni, wychowawcy klas
Otoczenie szczególną opieką, udzielenie wsparcia uczniom i ich rodzinom w sytuacji kryzysowej oraz przeżywających w/w problemy		fizyczna, społeczna, psychiczna, duchowa	pedagodzy szkolni, wychowawcy klas, dyrekcja, pielęgniarka
Wskazywanie podczas lekcji, codziennych kontaktów z uczniami konieczności zadbania o zdrowie, zarówno fizyczne, jak i psychiczne; „obalenie” mitu że szukanie pomocy psychologicznej i psychiatrycznej to wstyd:		fizyczna, społeczna, psychiczna, duchowa	pedagodzy szkolni, wychowawcy klas, dyrekcja, pielęgniarka
Indywidualne porady, rozmowy na temat funkcji rodziny, płciowości człowieka, rodzicielstwa		fizyczna, duchowa, społeczna, psychiczna	wszyscy pracownicy
Otoczenie szczególną opieką uczniów będących rodzicami		fizyczna, duchowa, społeczna, psychiczna,	wychowawcy klas, pedagodzy szkolni, pielęgniarka, dyrekcja

Stały kontakt i współpraca z kuratorami sądowymi (zawodowymi i społecznymi), pracownikami policji, Strażą Miejską, w celu zapewnienia właściwej opieki prawnej uczniowi oraz jego rodzinie – cały rok szkolny; wychowawcy, pedagodzy, dyrekcja szkoły	fizyczna, społeczna, psychiczna, duchowa	pedagodzy szkolni, wychowawcy klas, dyrekcja
Indywidualna praca z uczniami, którzy weszli w konflikt z prawem	fizyczna, duchowa społeczna, psychiczna,	pedagodzy szkolni, wychowawcy klas, dyrekcja
Kontrola bezpieczeństwa w szkole i wokół niej – monitoring, dyżury nauczycieli	fizyczna, społeczna	nauczyciele dyżurujący, pracownicy administracji i obsługi
Współdziałanie z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Poradnią Zdrowia Psychicznego, Poradnią Uzależnień, TZN, Komisją Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – motywowanie do podjęcia terapii przez ucznia lub jego członków rodzin (uzależnienie, współuzależnienie) oraz podjęcia wysiłku w kierunku pozytywnych zmian w swoim życiu, relacji z otoczeniem.	fizyczna, społeczna, psychiczna, duchowa	pedagodzy szkolni, wychowawcy klas, dyrekcja
Indywidualna praca ze sprawcami i ofiarami przemocy oraz ich rodzicami:	fizyczna, społeczna, psychiczna	wychowawcy, pedagodzy, pielęgniarka szkolna
Omówienie na lekcjach informatyki, itp. sposobów bezpiecznego korzystania z Internetu	fizyczna, społeczna, psychiczna	nauczyciele w/w przedmiotów
Kontrola korzystania z komputera, Internetu w Centrum Multimedialnym szkoły	fizyczna, społeczna, psychiczna	pracownicy biblioteki
Interwencja w przypadku stwierdzenia przypadków cyberprzemocy; objęcie indywidualną opieką uczniów zagrożonych uzależnieniem od komputera:	fizyczna, duchowa społeczna, psychiczna,	pedagodzy szkolni, wychowawcy klas, dyrekcja
Stała kontrola zachowań pozytywnych i negatywnych uczniów; informowanie o nich uczniów, rodziców: – cały rok szkolny	fizyczna, duchowa społeczna, psychiczna,	wszyscy nauczyciele, pedagodzy, wszyscy pracownicy szkoły
Dbłość o piękną polszczyznę, ukazywanie dziedzictwa kultury polskiej, tworzenie tradycji szkoły	społeczna, duchowa psychiczna,	wszyscy pracownicy szkoły
Zebranie informacji na temat uczniów podejmujących pracę zarobkową; monitorowanie ich sytuacji szkolnej, rodzinnej. Indywidualna praca z uczniami pracującymi zarobkowo - motywowanie do kontynuowania nauki, pomoc w uregulowaniu sytuacji materialnej, życiowej, wsparcie psychopedagogiczne. W pracy wychowawczej położy się duży nacisk na umiejętność podejmowania przez uczniów właściwych wyborów i ustalaniu życiowych priorytetów.	fizyczna, społeczna, psychiczna, duchowa	– pedagodzy szkolni, wychowawcy klas, dyrekcja

Rozwijanie empatii, zrozumienia, życzliwości dla drugiego człowieka – działalność charytatywna	społeczna, duchowa psychiczna	opiekun szkolnego koła Caritas, wychowawcy
Prowadzenie kół zainteresowań jako profilaktyka alternatywna (koło teatralne, zespół wokalny, SKS)	fizyczna, duchowa społeczna, psychiczna	zajęcia sportowo – rekreacyjne dla chłopców i dziewcząt – A.Symonowicz, Cz.Bedka zajęcia teatralno – wokalne M.Mojsiuk kawiarenka literacka – A.Marzec zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów w zawodzie tgipec - nauczyciele przedmiotów zawodowych, wolontariat i koło Caritas – E.Urban, Dyskusyjny klub filmowy – edukacja filmowa – R.Cierniak
Olimpiada Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym (wg terminarza)	społeczna, duchowa psychiczna	T. Stempkowski
Konkurs wiedzy o Unii Europejskiej „Gwiazdny Krąg“ (wg terminarza)	społeczna, duchowa psychiczna,	T. Stempkowski
Konkurs wiedzy o samorządzie terytorialnym (wg terminarza)	społeczna, duchowa psychiczna,	T. Stempkowski
Szkolna internetowa gra giełdowa	społeczna, duchowa psychiczna,	M. Zołotar
Słupska Olimpiada Młodzieży	fizyczna, duchowa społeczna, psychiczna,	nauczyciele w.f.
II Międzyszkolny Konkurs Literacki dla Szkół Gimnazjalnych i Ponadgimnazjalnych	społeczna, duchowa psychiczna,	A. Marzec
Szkolny konkurs fotograficzny „Mój mikrokosmos”	społeczna, duchowa psychiczna,	M. Miedziewski
Działalność uczniowskiego sklepiku szkolnego „Bratniak”	fizyczna, społeczna, psychiczna	E. Buca-Mularczyk
Realizacja programu „Przystanek – Zdrowie” (spotkania z dietetykiem, ginekologiem, położną, pielęgniarką środowiskową, psychologiem, edukatorem seksualnym)	fizyczna, duchowa społeczna, psychiczna,	K. Byczkowska, pielęgniarka szkolna
Spotkania i konsultacje indywidualne z doradcą zawodowym: cały rok szkolny	społeczna, psychiczna (intelektualna)	K. Byczkowska

Kontynuowanie indywidualnych konsultacji nauczycieli poszczególnych przedmiotów	fizyczna, duchowa społeczna, psychiczna,	wszyscy nauczyciele
Organizowanie w klasie pomocy koleżeńskiej w nauce	fizyczna, duchowa społeczna, psychiczna,	wszyscy nauczyciele, przede wszystkim wychowawcy klas
Otoczenie opieką uczniów oraz współpraca z ich rodzicami, w przypadku niepowodzeń szkolnych; diagnoza przyczyn	fizyczna, duchowa społeczna, psychiczna,	wszyscy nauczyciele

EWALUACJA PROGRAMU

Program Wychowawczo-Profilaktyczny nie jest dokumentem zamkniętym, może ulegać zmianom wraz ze zmieniającą się rzeczywistością wychowawczą szkoły. Analiza jego skuteczności będzie polegać na bieżącym monitorowaniu oraz dokonywanej ewaluacji. Ze względu na różnorodność form i metod stosowanych przy realizacji programu, zakłada się także różnorodne formy monitorowania pracy:

1. rozmowy z rodzicami i uczniami
2. obserwacja i analiza zachowań
3. zapisy w dziennikach lekcyjnych oraz zajęć pozalekcyjnych
4. zestawienia wyników w nauce i frekwencji
5. dokumentacja pedagoga, pielęgniarki, biblioteki szkolnej
6. sprawozdania poszczególnych struktur szkoły
7. sprawozdania z nadzoru pedagogicznego
8. wyniki konkursów
9. kroniki klasowe i szkoły
10. tablice informacyjne
11. opinie osób i instytucji współpracujących ze szkołą.

Należy nadmienić, że w szkole systematycznie dokonuje się diagnozy występujących problemów oraz efektywności działań wychowawczo-profilaktycznych. W związku tym, aby nie powtarzać działań zrealizowanych w ciągu ostatnich dwóch lat - mających nadal wartość aktualności - działania podjęte w roku szkolnym 2017/2018 będą skupione na tych problemach, które są najistotniejsze dla realizacji założonych celów. Diagnozy potrzeb szkoły dokona powołany przez dyrektora ZSEiT Zespół, po zapoznaniu się z wynikami przeprowadzonych badań i analiz dokonanych przez wyznaczonych pracowników szkoły – harmonogram działań poniżej.

zadanie	realizatorzy	termin realizacji
Wywiad z Samorządem Uczniowskim (z przedstawicielami każdej klasy): <i>Oczekiwania i potrzeby w zakresie pracy wychowawczo-profilaktycznej szkoły.</i>	Komisja ds. Ewaluacji	I semestr
Przeprowadzenie badań ankietowych na temat: <i>Poczucie bezpieczeństwa uczniów w szkole, a zagrożenia.</i> Badania przeprowadzone zostaną wśród uczniów klas I i II (pozostali uczniowie byli ankietowani w roku szk. 2014/2015). Obejmą następujące zagadnienia:	Komisja ds. Ewaluacji	X-XI 2017: opracowanie/modyfikacja narzędzi badawczych (wykorzysta się narzędzia, którymi prowadzono niniejsze badania od 2002 roku uzupełni się o tematykę cyberprzemocy)

<ul style="list-style-type: none"> - doświadczenia młodzieży w zakresie zażywania narkotyków i innych środków odurzających, picia alkoholu i palenia papierosów (w szkole i poza nią) - sytuacji zagrożeń w szkole - opinia młodzieży na temat działań profilaktycznych prowadzonych przez szkołę. 		III-IV 2018: przeprowadzenie badań oraz opracowanie wyników
Dokonanie analizy sytuacji wychowawczej w szkole.	pedagodzy szkolni	dwukrotnie: - po I semestrze - po II semestrze
Podsumowanie wyników w nauce i frekwencji.	dyrekcja szkoły	dwukrotnie: - po I semestrze - po II semestrze
Analiza sprawozdań poszczególnych struktur szkoły.	Analizy dokona powołany Zespół po sporządzeniu sprawozdań przez Komisje Przedmiotowe, pedagogów szkolnych, pracownika biblioteki, pielęgniarkę, nauczycieli prowadzących zajęcia pozalekcyjne, udzielających różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, na podstawie sprawozdania z nadzoru pedagogicznego sporządzonego przez dyrekcję szkoły.	Sprawozdania sporządzone zostaną na zakończenie każdego semestru. Zespół dokona analizy w V - VI 2018 roku.
Rozmowa z członkami Rady Rodziców na temat ich propozycji pracy wychowawczo-profilaktycznej szkoły.	Zespół do opracowania diagnozy potrzeb szkoły oraz modyfikacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego Szkoły	V 2018
Opracowanie na podstawie w/w badań i analiz raportu zawierającego diagnozę potrzeb szkoły.	Zespół do opracowania diagnozy potrzeb szkoły oraz modyfikacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły	V - VI 2018
Aktualizacja Programu Wychowawczo - Profilaktycznego Szkoły na rok 2018/2019.	Zespół do opracowania diagnozy potrzeb szkoły oraz modyfikacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego Szkoły	VI - VIII 2018
Przedstawienie propozycji zmian w programie do zaopiniowania: - Radzie Pedagogicznej - Radzie Rodziców - Samorządowi Uczniowskiemu.	Zespół do opracowania diagnozy potrzeb szkoły oraz modyfikacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły oraz dyrektor szkoły i opiekun SU	Opiniuje: Rada Pedagogiczna -VIII 2017 Rada Rodziców - IX 2017 Samorząd Uczniowski - IX 2017

zał. 3

*do Programu Wychowawczo – Profilaktycznego
Zespołu Szkół Ekonomicznych i Technicznych*

**PROPOZYCJA TEMATÓW GODZIN DO DYSPOZYCJI WYCHOWAWCY KLASY
DO REALIZACJI W KLASACH I - IV
W ROKU SZKOLNYM 2017/2018**

Poniższe tematy są propozycją do wykorzystania przez wychowawców klas, po uzupełnieniu, zgodnie z treściami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz.977, z 2014r. poz. 803 oraz z 2016 r. poz.895).

Tematy godzin wychowawczych do realizacji w klasie I:

1. Zapoznanie uczniów z najważniejszymi aktami prawnymi szkoły.
2. Poznajemy się i ustalamy zasady „bycia ze sobą”.
3. Moje mocne strony – w czym mogę ci pomóc.
4. Moja szkoła wczoraj i dzisiaj.
5. Mam i mogę mieć wpływ na środowisko lokalne?
6. Style uczenia się.
7. Konflikt – jego negatywne i pozytywne aspekty.
8. Umiejętność porozumiewania się. Co to jest komunikat „ja”?
9. Złość, agresja, przemoc – umiejętność rozpoznawania i wyrażania emocji.
10. Przyczyny i skutki wagarów. Dlaczego warto się uczyć?
11. Kultura na co dzień – słowo, gest, ubiór.
12. Wartości, które cenię w życiu najbardziej.
13. Dobre i złe sposoby radzenia sobie ze stresem.
14. Spotkania towarzyskie w wirtualnym świecie – konsekwencje działania w sieci.
15. Ochrona wizerunku i danych osobowych.
16. Jak nie stać ofiarą swojego smartfona?
17. Jak nie stać się ofiarą i sprawcą przestępstwa. Wybrane zagadnienia prawa.
18. Mechanizm uzależnień. Alkohol, narkotyki, palenie papierosów, e-papierosów i co dalej?
19. Moda na „dopalacze” - o groźnych skutkach zażywania substancji psychoaktywnych.
20. Zarządzanie własnym czasem.
21. Zdrowy styl życia – moda czy potrzeba?
22. Co warto przeczytać? Co warto obejrzeć? Czego warto posłuchać?
23. Wyjście do kina / teatru.

Tematy godzin wychowawczych do realizacji w klasie II:

1. Przypomnienie uczniom treści zawartych w najważniejszych aktach prawnych szkoły.
2. Moje mocne strony – w czym mogę ci pomóc.
3. Pełnoletniość – co to dla mnie oznacza?
4. Życie z pasją - jak żyć ciekawie?
5. Nasi idole – czym nas zachwycają?
6. Cyberprzemoc – jak sobie z nią radzić?
7. Ochrona wizerunku i danych osobowych.
8. Jak nie stać ofiarą swojego smartfona?
9. Hazard, to również uzależnienie.
10. Moda na „dopalacze” - o groźnych skutkach zażywania substancji psychoaktywnych.
11. Uczę się i pracuję – czy warto?
12. Nasze miasto i region.
13. Mam i mogę mieć wpływ na środowisko lokalne?
14. Wagary – czy mi się opłaca?
15. Silny ma rację? Przyczyny powstawania zachowań agresywnych i przemocy.
16. Każdy inny, wszyscy równi. Czy jestem człowiekiem tolerancyjnym?
17. mądrej diecie – jak zadbać o siebie?
18. Co nas motywuje do działania?
19. Niewłaściwe motywy podejmowania życia seksualnego.
20. Co warto przeczytać? Co warto obejrzeć? Czego warto posłuchać?
21. Wyjście do kina/teatru.

Tematy godzin wychowawczych do realizacji w klasie III:

1. Przypomnienie uczniom treści zawartych w najważniejszych aktach prawnych szkoły.
2. Moje prawa, a odpowiedzialność.
3. Wagary – czy mi się opłaca?
4. Partner na całe życie. Moja przyszła rodzina.
5. Co znaczy dla mnie fakt, że jestem Polakiem?
6. Mam i mogę mieć wpływ na środowisko lokalne?
7. Skuteczna kontrola stresu.
8. Czego i jak się uczyć – jak planuję dalszą karierę zawodową?
9. Sukces – porażka. Czynniki motywujące do działania.
10. Uczę się i pracuję – czy warto?
11. Moda na „dopalacze” - o groźnych skutkach zażywania substancji psychoaktywnych.
12. Jak nie stać ofiarą swojego smartfona?
13. Agresja w społeczeństwie – jak wyrazić swój sprzeciw?
14. Portale społecznościowe w naszym życiu – plusy i minusy.
15. Koniec szkoły – i co dalej? (w klasie III Zasadniczej Szkoły Zawodowej).
16. Co warto przeczytać? Co warto obejrzeć? Czego warto posłuchać?
17. Wyjście do kina / teatru.

Tematy godzin wychowawczych do realizacji w klasie IV:

1. Przypomnienie uczniom treści zawartych w najważniejszych aktach prawnych szkoły.
2. Moda na „dopalacze” - o groźnych skutkach zażywania substancji psychoaktywnych.
3. Jak nie stać ofiarą swojego smartfona?
4. Jednostka, a społeczeństwo – czy pojedynczy człowiek ma wpływ na to, co dzieje się na świecie?
5. Koniec szkoły – i co dalej?
6. Zajęcia z doradcą zawodowym dotyczące określenia predyspozycji i zainteresowań zawodowych, planowanie kariery zawodowej.
8. Stres przedmaturalny i sposoby radzenia sobie z nim.
9. Mam wpływ na swoje życie.
10. Fazy miłości i małżeństwa.
11. Nasza prywatność a wirtualny świat.
12. Gdzie szukać pomocy w sytuacjach kryzysowych.
13. Wyjście do kina / teatru.